

TERTIARY EDUCATION ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

UDC [811.111:001.895]:159.923.2 (07)
DOI 10.35433/pedagogy.4(111).2022.142-154

FORMATION OF STUDENTS' CREATIVE PERSONALITY IN ENGLISH CLASSES BY INTRODUCING INNOVATIVE METHODS

L. V. Denysiuk*, N. R. Danilova**

The article deals with the innovation of the educational process. Interactive methods of working in English classes as a means of forming a creative personality are described. The article presents the formation of communicative competence through the introduction of innovative methods.

Innovative methods of teaching English are analyzed and the expediency of their use in higher educational institutions is justified. The process of teaching English in higher educational institutions has certain features associated with different initial levels of language training of students.

The main goal of a foreign language teaching in higher educational institutions is to form students' communicative competence, which is based on communicative approaches formed on the basis of language knowledge and skills. Moreover, without the introduction of innovative teaching methods, the proper result cannot be achieved. It is necessary to reorient the educational process to partnership, that is, to the cooperation of all participants in the educational process. Learning English should be more active, not informative, because students learn languages more successfully through actions – speech and non-speech and their integration. For students, training in the form of practical activities forms the basis of their true knowledge.

High-quality foreign language training of students is possible subject to the introduction of modern educational methods, such as: professionally oriented training, project method, intensive and distance learning methods, information and telecommunications technologies, working with computer programs in foreign languages, creating presentations, training systems of education. It is possible to significantly increase the effectiveness of the lesson if the content of the discipline "foreign language" in higher educational institutions is professionally oriented. The use of interactive teaching methods involves turning to communicative and constructivist approaches to teaching English. The use of innovative methods for teaching English and multimedia teaching tools allows students to increase motivation to learn English, provide access to new, alternative sources of information, develop independent mental activity, form communication skills, intercultural and professional competence.

* Senior Lecturer
(Rivne State University for the Humanities)
lilyagemga@ukr.net
ORCID: 0000-0003-2235-0290

** Senior Lecturer
(Rivne State University for the Humanities)
luckydanilovanata@gmail.com
ORCID: 0000-0002-9916-4106

The communicative approach is largely aimed at the student. Its purpose is to interest them in learning the language by accumulating and expanding their knowledge and experience. It is necessary to develop knowledge and skills on the methodology of teaching foreign languages, reveal the essence of the methods, principles and practice of the communicative approach of teaching English, and improve the practice of foreign language proficiency.

To achieve these goals, it is important to use active forms of work and innovative methods. The use of interactive methods in English classes will increase students' motivation to learn English.

Key words: communicative approach, creative personality, innovative, interactive, innovation, innovative methods.

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ

Л. В. Денисюк, Н. Р. Данілова

У статті використано інноватику навчального процесу. Описано інтерактивні методи роботи на заняттях англійської мови як засіб формування творчої особистості. Представлено формування комунікативної компетентності через впровадження інноваційних методів.

Проаналізовано інноваційні методи викладання англійської мови й обґрунтовано доцільність їх використання в закладах вищої освіти (ЗВО). Процес викладання англійської мови в ЗВО має певні особливості, пов'язані з різним початковим рівнем мовної підготовки студентів.

Головна мета навчання іноземної мови у закладах вищої освіти полягає у формуванні комунікативної компетентності студентів, базою для якої є комунікативні підходи, сформовані на основі мовних знань і навичок. Звичайно, без впровадження інноваційних методів навчання належного результату досягти неможливо. Потрібно переорієнтувати навчально-виховний процес на партнерський, тобто на співпрацю всіх учасників навчально-виховного процесу. Навчання англійській мові має бути діяльнішим, а не інформативним, оскільки студенти успішніше вивчають мови через дії – мовленнєві і немовленнєві – та їх інтеграцію. Для студентів навчання у формі практичної діяльності складає основу їх справжніх знань.

Якісна іншомовна підготовка студентів можлива за умови впровадження сучасних освітніх методів, таких як: професійно орієнтоване навчання, метод проектів, методи інтенсивного й дистанційного навчання, інформаційні та телекомунікаційні технології, робота з навчальними комп'ютерними програмами з іноземних мов, створення презентацій, тренінгові системи навчання. Значно підвищити результативність заняття можна за умови професійно орієнтованого наповнення змісту дисципліни "Іноземна мова" в ЗВО. Застосування інтерактивних методів навчання передбачає звернення до комунікативного та конструктивістського підходів викладання англійської мови. Використання інноваційних методів до викладання англійської мови та мультимедійних засобів навчання дозволяє студентам підвищити мотивацію до вивчення англійської мови, забезпечити доступ до нових, альтернативних джерел інформації, розвинути самостійну розумову діяльність, сформувати комунікативні навички, міжкультурну й професійну компетентність.

Комунікативний підхід у значній мірі направлений на студента. Його мета полягає в тому, щоб зацікавити їх у вивченні мови через накопичення та розширення їх знань та досвіду. Необхідно сформувані знання й уміння з методики викладання іноземних мов, розкрити сутність методів, принципів і практики комунікативного підходу навчання англійській мові, удосконалити практику володіння іноземною мовою.

Для досягнення цих цілей важливо використовувати активні форми роботи, інноваційні методи. Використання інтерактивних методів на заняттях англійської мови дасть змогу підвищити рівень мотивації студентів у вивченні англійської мови.

Ключові слова: комунікативний підхід, творча особистість, інноваційний, інтерактивний, інноватика, інноваційні методи.

Introduction of the issue. At the present stage, English is the main tool of international communication in academic and business circles. Mastering it as a means of communication is one of the requirements for a future specialist. The main goal of teaching foreign languages in higher educational institutions is to acquire students' skills and abilities to use English correctly in daily, business and professional communication, the ability to adequately meet the challenges of the 21st century, which is relevant in the light of today's events. The scientific and technological revolution gave rise to the era of communication and global networks, and also raised a number of problematic questions for modern people regarding the readiness for innovation. Today we are witnessing the processes of globalization, which manifests itself in the expansion and deepening of international relations, the interdependence of the subjects of the world community, and the presence of many problems that have gone beyond the borders of individual states and concern the interests of all mankind.

A student's personal success depends on the ability to think creatively, navigate a rapidly changing world, and rationally combine innovation with classical working methods.

Currently, it has become necessary to train competitive specialists. Today, despite the recognition by leading domestic and foreign scientists of the importance of developing students' creative abilities (D.B. Bogoyavlenskaya, L.V. Wenger, J. Guilford, O.M. Luk, V.O. Molyako, Ya.O. Ponomarev, V.A. Romenets, O.I. Savenkova, O.Ya. Savchenko, E. Torrens, etc.), higher education remains mainly a means of generalization and restoration of existing social structures. An important provision of creative education is the definition of creativity according to P. Torrens as a process of emergence of sensitivity to problems, lack of knowledge, their disharmony, inconsistency, fixing these problems, searching for their solution, putting forward hypotheses, verifying and formulating the results of solving the

Актуальність теми. На сучасному етапі англійська мова є головним інструментом міжнародного спілкування в академічних та ділових колах. Володіння нею як засобом комунікації є однією з вимог до майбутнього спеціаліста. Головною метою навчання іноземних мов у закладах вищої освіти (ЗВО) є набуття студентами вмінь і навичок грамотного використання англійської мови в щоденному, діловому та професійному спілкуванні, здатність адекватно задовольняти виклики ХХІ ст., що є актуальним у світлі сьогоденних подій. Науково-технічна революція спричинила зародження ери комунікації та глобальних мереж, а також поставила перед сучасною людиною ряд проблемних питань щодо готовності до інновацій. Сьогодні ми є свідками процесів глобалізації, яка виявляється у розширенні та поглибленні міжнародних зв'язків, взаємозалежності суб'єктів світового співтовариства, у наявності багатьох проблем, які вийшли за межі окремих держав і стосуються інтересів усього людства.

Особистий успіх студента залежить від умінь творчо мислити, вміти орієнтуватися в світі, що швидко змінюється, та умінь раціонально поєднувати інновації із класичними методами роботи.

В наш час стала необхідною підготовка конкурентноспроможних спеціалістів. Сьогодні, незважаючи на визнання провідними вітчизняними та зарубіжними вченими важливості розвитку творчих здібностей студентів (Д.Б. Богоявленська, Л.В. Венгер, Дж. Гілфорд, О.М. Лук, В.О. Моляко, Я.О. Пономарьов, В.А. Роменець, О.І. Савенкова, О.Я. Савченко, Е. Торренс та ін.), вища школа залишається переважно засобом узагальнення і відновлення існуючих соціальних структур. Важливим положенням творчої освіти є визначення креативності за П. Торренсом як процесу виникнення чутливості до проблем, дефіциту знань, їх дисгармонії, невідповідності, фіксації цих проблем, пошуку їх рішення, висунення гіпотез, перевірок і формулювання результатів

problem. It is impossible to understand what creative education is in isolation from pedagogical innovation and synergetics [9].

Current state of the issue. Each innovation has a number of advantages and requires solving some problematic issues. Both domestic and foreign teachers, such as O. Pekhota, Yu. Vaskova, L. Pavlova, and G. Sazonenko, were engaged in the study of creative learning. The analysis and description of psychological features of personal development practices is provided in modern psychological and pedagogical developments (L. Krivshenko, N. Moiseyuk, M. Kholodnaya, etc.). Research by teachers practitioners allows us to state that a high level of knowledge, skills and abilities is achieved only through students' assimilation of mental actions. According to L. Pavlova, a special place in educational practices is occupied by the personal Model [6]. Modern teaching methods reduce the volume of reproductive elements of activity. Among them, a free model that meets the criterion "maximum freedom of subject choice – minimum controlling actions" (similar to the concept of K. Rogers) is more attractive in terms of choosing methods (innovative, informational), which is relevant.

Many Ukrainian and foreign specialists are exploring ways to introduce innovative educational methods into the educational process of higher education, improve the methodology of teaching foreign languages, and improve personnel by means of foreign languages.

Aim of research is to use innovative methods of the educational process through interesting technological approaches. Teachers should enrich the practice of educational and cognitive activity in its three planes: provide a basis for searching for information, provide psychological and pedagogical assistance, and form communicative competence through the introduction of interactive working methods. To consider interactive methods of work as a means of forming a creative personality, analysis of modern teaching methods (communicative and

рішення проблеми. Зрозуміти, що таке креативна освіта, неможливо у відриві від педагогічної інноватики та синергетики [9].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Кожна інновація має низку як переваг, так і вимагає вирішення деяких проблемних питань. Дослідженням творчого навчання займалися як вітчизняні, так і зарубіжні педагоги, як О. Пехота, Ю. Васькова, Л. Павлової, Г. Сазоненко. Аналіз та опис психологічних особливостей практик особистісного розвитку надано в сучасних психолого-педагогічних розробках (Л. Крившенко, Н. Мойсеюк, М. Холодна та ін). Дослідження педагогів-практиків дають змогу стверджувати, що високий рівень знань, умінь і навиків досягається тільки за рахунок засвоєння студентами розумових дій. За словами Л. Павлової, – особливе місце в освітніх практиках займає особистісна модель [6]. Сучасні методики навчання зменшують об'єм репродуктивних елементів діяльності. Серед них більш привабливою в плані вибору методів (інноваційних, інформаційних) є вільна модель, яка відповідає критерію "максимум свободи суб'єктного вибору – мінімум дій, що керують" (подібно концепції К. Роджерса), що є актуальною.

Багато українських і зарубіжних фахівців досліджують шляхи впровадження інноваційних освітніх методів у навчальний процес вищої школи, удосконалення методики викладання іноземних мов, підвищення кадрів засобами іноземних мов.

Мета статті – використати інноваційні методи навчального процесу через цікаві технологічні підходи. Педагоги мають збагатити практику навчально-пізнавальної діяльності в трьох її площинах: надати основу для пошуку інформації, забезпечити психолого-педагогічну допомогу та формувати комунікативну компетентність через впровадження інтерактивних методів роботи. Розглянути інтерактивні методи роботи як засіб формування творчої особистості.

Проаналізувати сучасні методи навчання (комунікативний і конструктивістський) і використання ІКТ, які сприяють підвищенню мотивації до

constructivist) and the use of information and communication technologies was carried out, for it contributes to increasing motivation to master English and, accordingly, the development and self-realization of students within the framework of the discipline "foreign language" in higher educational institutions.

Outline of unresolved issues brought up in the article. Innovations in education consist in the creation, implementation and dissemination of the latest ideas, approaches, techniques and methods that are aimed at updating, modernizing, and transforming the educational process in accordance with the requirements of the time. Information technologies are becoming an integral tool in the modern teaching process and one of the components of an innovative method of teaching students of higher educational institutions in general and foreign languages in particular [8: 163].

The main tasks for the teacher of the academic disciplines "English" and "English for professional purposes" are as follows: ensuring the proper level of training of students in English; education and development of students by means of English through scientific and organizational and methodological work.

The choice of methods depends on a number of conditions: the specifics of the content of educational material, the general tasks of training future specialists, the time that the teacher has to study this discipline, and the specifics of the composition of students. High-quality language training of students is impossible without the use of modern educational methods. Modern methods of teaching English in higher education institutions are professionally oriented training, methods of intensive and distance learning, information and telecommunications methods, working with educational and controlling computer programs in foreign languages, creating presentations (forums, blogs, e-mail), training systems for education, the latest test methods, namely, creating a database of materials in English for conducting computer testing in order to control

опанування англійської мови та, відповідно, розвитку й самореалізації студентів у межах дисципліни "Іноземна мова" в закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Інновації в освіті полягають у створенні, упровадженні та поширенні новітніх ідей, підходів, прийомів і методів, які спрямовані на оновлення, модернізацію, трансформацію навчального процесу відповідно до вимог часу. Інформаційні технології стають невід'ємним інструментом у сучасному процесі викладання та одним зі складників інноваційного методу навчання студентів ЗВО загалом й іноземних мов зокрема [8: 163].

Основними завданнями для викладача навчальних дисциплін "Англійська мова" та "Англійська мова за професійним спрямуванням" є таке: забезпечення належного рівня підготовки студентів з англійської мови; виховання та розвиток студентів засобами англійської мови за допомогою наукової та організаційно-методичної роботи.

Вибір методів залежить від низки умов: специфіки змісту навчального матеріалу, загальних завдань підготовки майбутніх фахівців, часу, який викладач має для вивчення цієї дисципліни, особливостей складу студентів. Якісна мовна підготовка студентів неможлива без використання сучасних освітніх методів. Сучасними методами викладання англійської мови в ЗВО є професійно орієнтоване навчання, методи інтенсивного й дистанційного навчання, інформаційні та телекомунікаційні методи, робота з навчальними та контролюючими комп'ютерними програмами з іноземних мов, створення презентацій (форуми, блоги, електронна пошта), тренінгові системи навчання, новітні тестові методи, а саме створення бази матеріалів з англійської мови для проведення комп'ютерного тестування з метою контролю знань студентів [3: 56] тощо.

Вивчення іноземних мов з інтеграцією сучасних інтернет-технологій в освітній процес надає змогу студентам удосконалити свої вміння аудіювання та читання; подолати мовний бар'єр завдяки зануренню в мовне середовище;

students' knowledge [3: 56], etc.

Learning foreign languages with the integration of modern internet technologies in the educational process allows students to improve their listening and reading skills; overcome the language barrier due to immersion in the language environment; introduces students to online resources that offer a lot of interesting and useful information, with the help of which the student solves the tasks set by the teacher; encourages discussion of topics and discussions in English during extracurricular hours, which ultimately leads to increased motivation to learn English as such and further success in professional activities. Due to the rapid growth of the scientific and technical base and Information Technologies, the requirements for teachers are increasing. The use of modern internet technologies in the educational process leads not to the replacement of teachers with computer systems, but to changes in the role and functions of teachers, complicating teaching activities [8].

The use of computer technologies in learning English not only opens students access to new sources of information, but also increases the effectiveness of independent work (independent preparation of mini-projects on the topic of communication and their presentation), provides new opportunities for creativity. Thanks to this, students can learn more material than in traditional training, show their real knowledge [7: 98].

The use of Information and communication technologies in teaching a foreign language is mainly aimed at solving four types of didactic tasks, including:

1. The computer helps you effectively solve an existing system of didactic tasks.

2. The computer solves individual didactic tasks while maintaining the overall structure, goals, and objectives of machine-free learning. At the same time, the educational content itself is not embedded in the computer. This function is widely represented in dialog learning systems that model the teacher's activity.

3. The computer helps to set and solve

знайомить студентів з онлайн-ресурсами, які пропонують багато цікавої та корисної інформації, за допомогою якої студент вирішує поставлені викладачем завдання; стимулює обговорення тем та дискусій англійською мовою в позааудиторний час, що в кінцевому підсумку приводить до підвищення мотивації до вивчення англійської мови як такої й подальших успіхів у професійній діяльності. У зв'язку із швидким зростанням науково-технічної бази та інформаційних технологій, підвищуються вимоги до викладачів. Використання сучасних інтернет-технологій у навчальному процесі приводить не до заміщення викладачів комп'ютерними системами, а до змін ролі та функцій викладачів, ускладнення викладацької діяльності [8].

Використання комп'ютерних технологій під час вивчення англійської мови не лише відкриває студентам доступ до нових джерел інформації, а й підвищує ефективність самостійної роботи (самостійна підготовка міні проектів за тематикою спілкування та їх презентація), надає нові можливості для творчості. Завдяки цьому студенти можуть засвоювати більше матеріалу, ніж при традиційному навчанні, показувати свої реальні знання [7: 98].

Використання ІКТ в навчанні іноземної мови спрямоване переважно на розв'язання чотирьох типів дидактичних завдань, а саме:

1. Комп'ютер допомагає ефективному розв'язанню вже існуючої системи дидактичних завдань.

2. Комп'ютер вирішує окремі дидактичні завдання при збереженні загальної структури, мети і завдань безмашинного навчання. При цьому сам навчальний зміст не закладається в комп'ютер. Цю функцію широко подано в діалогових навчальних системах, які моделюють діяльність викладача.

3. Комп'ютер допомагає ставити і вирішувати нові дидактичні завдання, не розв'язувані традиційним шляхом.

4. Комп'ютер як демонстраційний засіб для презентації автентичних текстів, записів, фільмів, тощо.

Але є недоліки в роботі з джерелами інформації, тому що іншомовні матеріали

new didactic tasks that cannot be solved in the traditional way.

4. Computer as a demonstration tool for presenting authentic texts, recordings, movies, etc.

But there are disadvantages in working with information sources, because foreign-language materials are absorbed rather inefficiently: students treat them not as a means of information exchange, but as a subject of study [8: 22]. So, working with foreign-language sources is aimed at encouraging students to change their attitude to language acquisition. For example, you can use translation programs.

The presented methods are aimed at creating a personal intellectual and informational product for students and comparing it with existing cultural samples. It is necessary to transform information so that "learning is useful, interesting and not difficult for the child" (Ya. Komensky). It should be remembered that the teacher's activity should be aimed at pedagogical innovations and the content of educational information and adapting it to the possibilities of assimilation by students [8]. And pedagogical innovations are characterized by such specific content features:

1. In personal models, training is conducted at a high level of complexity. In the personality-oriented model, the educational material adapts in accordance with the difficulties that appear during assimilation and is transformed as much as it is necessary to do this for its full assimilation [8: 177-178].

2. Modern educational methods are aimed at transforming the educational material, its adaptation in relation to the features of individual-personal psychophysiological development of the individual.

3. Innovative models, like the type of training, are about openness and originality.

4. Pedagogical innovations allow us to form an innovative personality. Most researchers of pedagogical innovations argue that one of the main principles in the 21st century should be the principle of encouraging creativity, where the

засвоюються доволі неефективно: студенти відносяться до них не як до засобів інформаційного обміну, а як до предмету навчання [8: 22]. Отже, робота з іншомовними джерелами має на меті стимулювати студентів змінити своє відношення до оволодіння мовами. Наприклад, можливо використання програм-перекладачів.

Надані методи зорієнтовано на створення студентами особистого інтелектуального і інформаційного продукту та порівняння його з існуючими культурними зразками. Трансформувати інформацію потрібно так, щоб "навчання було корисним, цікавим і не важким для дитини" (Я. Коменський). Необхідно пам'ятати, що діяльність педагога має бути спрямована на педагогічні інновації та зміст навчальної інформації і адаптацію її до можливостей засвоєння студентами [8]. А педагогічним інноваціям властиві такі характерні змістовні ознаки:

1. В особистісній моделі, навчання ведеться на високому рівні складності. В особистісно-орієнтованій моделі навчальний матеріал адаптується відповідно до труднощів, що з'являються під час засвоєння і трансформується настільки, наскільки необхідно це зробити для повного його засвоєння [8: 177-178].

2. Сучасні освітні методи спрямовані на трансформацію навчального матеріалу, його адаптацію стосовно особливостей індивідуально-особистісного психофізіологічного розвитку особистості.

3. Інноваційні моделі, як і тип навчання – це відвертість і оригінальність.

4. Педагогічні інновації дають змогу формувати інноваційну особистість. Більшість дослідників педагогічних інновацій стверджують, що одним з головних принципів у XXI столітті має бути принцип заохочення креативності, де розвиток творчих здібностей вимагає як від педагога, так і від студентів здатності мозку формувати образи, і може відбуватися в рамках будь-якої дисципліни.

Основна компетентність, яка формується на заняттях англійської мови – комунікативна. А це означає, що необхідно впроваджувати особистісно-орієнтоване

development of creative abilities requires both the teacher and students the ability of the brain to form images, and can occur within any discipline.

The main competence that is formed in English classes is communicative. This means that it is necessary to introduce personality-oriented communication. This is exactly what interactive learning methods contribute to, the essence of which is that the educational process takes place under the condition of constant, active interaction of all students. In English classes, preference is given to interactive methods of cooperative, collective and group learning, intuitive modeling technologies, and discussion questions.

A cooperative form of educational activity is a form of organizing training in small groups (subgroups) of students united by a common goal.

With such an organization of training, the teacher directs the work of each subject of training through the tasks with which he directs the activities of the group. Pair work is used both as a separate teaching method and as a preparatory stage for group work, which helps students develop interactive skills.

1. Reading.

Reading authentic texts is an essential part of any activity. The ability to get the necessary information from a large text in a short time is formed by skimming.

If the text is very long, it can be divided into separate parts, and each student will work on his or her own part of the text. When the message is announced, students listen carefully and take some notes. Then a few minutes are given to recreate the sequence of all the passages in the text. Students read out their answers. The version that matches the original wins.

2. Listening in pairs.

You can diversify listening to authentic monologue speech and motivate students to be attentive by working in pairs on the task. The practical goal is to teach students to listen to an authentic text in order to obtain the necessary information, to develop monologue and dialogic speaking skills.

спілкування. Саме цьому сприяють методи інтерактивного навчання, суть яких полягає у тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх студентів. На заняттях англійської мови перевага надається інтерактивним методам кооперативного, колективно-групового навчання, технологіям інтуїтивного моделювання, опрацювання дискусійних питань.

Кооперативна форма навчальної діяльності – це форма організації навчання у малих групах (підгрупах) слухачів, об'єднаних спільною метою.

За такої організації навчання викладач керує роботою кожного суб'єкта навчання через завдання, якими він спрямовує діяльність групи. Робота в парах застосовується і як окремий метод навчання, і як підготовчий етап до роботи в групах, який допомагає розвинути в студентів інтерактивні вміння і навички. Розглянемо декілька прикладів застосування кооперативно-інтерактивних методів на заняттях англійської мови.

1. Читання.

Читання автентичних текстів є невід'ємною частиною будь-якого заняття. Вміння за короткий термін отримувати необхідну інформацію з великого за обсягом тексту формується за допомогою переглядового читання (skimming).

У випадку, коли текст є дуже великим за обсягом, його можна поділити на окремі частини, і кожен студент буде працювати над своєю частиною тексту. Під час оголошення повідомлення, студенти уважно слухають і роблять деякі нотатки. Далі надається кілька хвилин на відтворення послідовності розташування усіх прослуханих уривків у тексті. Студенти зачитують варіанти відповіді. Перемагають версії, які співпали з оригіналом.

2. Аудіювання в парах.

Урізноманітнити прослуховування автентичного монологічного мовлення та змотивувати слухачів бути уважними можна за допомогою парної роботи над завданням. Практичною метою є навчити слухати автентичний текст з метою отримання потрібної інформації,

First, the teacher introduces the questions to the audio text and divides the students into pairs. The audio recording of the text is played. After listening, students tell each other what they have learned. This way, both students will have the answers to the questions as a result of this activity.

Role-playing can be the final productive stage of working with the audio recording. Students are asked to recreate the events of the listening message by acting out the events in pairs.

3. Advantages of using interactive methods.

English classes using interactive methods have a number of advantages:

1) a lot of work with authentic material, dramatizations or discussions, after listening; reacting to drawings and objects; arguing about events;

2) dialogue of cultures;

3) interactive communication between the reader and the text;

4) practical orientation contributes to the formation of social competence;

5) students learn a living language;

6) communication in the language environment through the involvement of audio films, songs, newspapers, magazines, correspondence in the educational process.

4. Introduction of interactive working methods in English classes.

For the effectiveness of using interactive working methods in English classes, the following tasks are included:

- communication – to teach the creative application of acquired knowledge in new situations, to analyze and systematize information, and to express one's opinion;

- educational – to deepen and systematize knowledge on the topic;

- educational – to teach independent work and work in groups, taking into account the individual characteristics, interests and capabilities of accomplices in the process.

The use of interactive teaching methods involves the introduction of such approaches to teaching English.

A communicative approach. In teaching English, it is important to develop student's communicative competence,

розвивати навички монологічного і діалогічного мовлення.

Спочатку викладач ознайомлює слухачів із запитаннями до аудіо тексту і ділить слухачів на пари. Звучить аудіо запис тексту. Після прослуховування студенти переказують один одному отриману інформацію. Таким чином в результаті цієї роботи обидва слухачі матимуть відповіді на запитання.

Рольова гра може стати завершальним продуктивним етапом роботи з аудіо записом. Студентам пропонується відтворити події прослуханого інформаційного повідомлення шляхом розігрування подій у парах.

3. Переваги використання інтерактивних методів.

Заняття англійської мови з використанням інтерактивних методів мають низку переваг:

1) багато роботи з автентичним матеріалом, інсценування або дискусії, після прослуховування; реагування на малюнки і предмети; сперечання щодо подій;

2) діалог культур;

3) інтерактивне спілкування між читачем і текстом;

4) практична спрямованість сприяє формуванню соціальної компетентності;

5) студенти опановують живу мову;

6) спілкування у мовному середовищі через залучення до навчального процесу аудіо плівок, пісень, газет, журналів, кореспонденції.

4. Впровадження інтерактивних методів роботи на заняттях англійської мови.

Для ефективності застосування інтерактивних методів роботи на заняттях англійської мови включають такі завдання:

- комунікативні – вчити творчого застосування набутих знань у нових ситуаціях, аналізувати та систематизувати інформацію, висловлювати свою думку;

- навчальні – поглиблювати та систематизувати знання з теми;

- виховні – учити самостійної роботи та роботи у групах з урахуванням індивідуальних особливостей, інтересів та можливостей співучасників процесу.

Застосування інтерактивних методів

which is based on communication skills formed on the basis of language knowledge and skills.

In the process of learning using a communicative approach, students acquire communicative competence – the ability to use the language correctly and appropriately, depending on the specific speech situation. Therefore, the educational goal of the communicative approach is to master communicative competence.

The communicative approach as a means of teaching foreign languages, aimed at the development and improvement of the individual, the disclosure of its reserve capabilities and creative potential, creates prerequisites for effective improvement of the educational process in higher educational institutions [1: 152-153].

Its variety is the cognitive and communicative approach of teaching. It is based on the principle of awareness during learning. According to this approach, the study of any linguistic phenomenon should be based on an understanding of its origin and use in speech. Exercises of a cognitive and communicative nature should capture students' attention, encourage their interest in further assimilation, teach them to analyze, compare, generalize, and find relationships [5: 58].

The communicative approach as a means of teaching foreign languages, aimed at the development and improvement of the individual, the disclosure of its reserve capabilities and creative potential, creates prerequisites for effective improvement of the educational process in higher educational institutions [1: 152-153].

A constructivist approach is also important in learning English. It consists in active training of students. The task of the teacher is not to teach, but to promote the educational process. The lesson is action-oriented. Students are encouraged to build their own knowledge.

A positive feature of the constructivist approach is the ability of students to approach real life situations, "survive" them using a foreign language, and be

навчання передбачає впровадження таких підходів викладання англійської мови.

Комунікативний підхід. У викладанні англійської мови важливим є формування в студентів комунікативної компетентності, базу для якої становлять комунікативні вміння, сформовані на основі мовних знань та навичок.

У процесі навчання за комунікативним підходом студенти набувають комунікативної компетентності – здатності правильно та доречно користуватись мовою залежно від конкретної мовленнєвої ситуації. Тому навчальною метою комунікативного підходу є оволодіння комунікативною компетентністю.

Комунікативний підхід як засіб навчання іноземних мов, спрямований на розвиток і вдосконалення особистості, розкриття її резервних можливостей та творчого потенціалу, створює передумови для ефективного покращення навчального процесу в закладах вищої освіти [1: 152-153].

Його різновидом є когнітивно-комунікативний підхід викладання. Він має в своїй основі принцип усвідомлення під час навчання. Згідно із цим підходом вивчення будь-якого лінгвістичного явища повинно спиратися на розуміння його виникнення та використання в мові. Вправи когнітивно-комунікативного характеру повинні захоплювати увагу студентів, підштовхувати їх зацікавленість у подальшому засвоєнні, вчити аналізувати, порівнювати, узагальнювати, відшукувати взаємозв'язки [5: 58].

Комунікативний підхід як засіб навчання іноземних мов, спрямований на розвиток і вдосконалення особистості, розкриття її резервних можливостей та творчого потенціалу, створює передумови для ефективного покращення навчального процесу в закладах вищої освіти [1: 152-153].

Важливим у вивченні англійської мови є також конструктивістський підхід. Він полягає в активному навчанні студентів. Завдання викладача не навчити, а сприяти навчальному процесу. Заняття є орієнтованим на дію. Студентів спонукають самостійно конструювати свої знання.

ready to communicate in English in similar situations in the future [5: 57].

When choosing certain approaches, the teacher must adhere to certain criteria and set goals that will be achieved, namely: 1) analysis of students' language needs depending on the chosen specialty; 2) orientation to practical use of the language; 3) focus on teaching orientation in foreign-language material and in a foreign-language environment; 4) teaching students to conduct conversations on professional topics and develop their own projects [2: 21-22].

These teaching goals should be realized through a number of techniques, approaches and methods. One of the most effective approaches is communicative, which allows you to introduce such a technique as brainstorming, game and problem methods into the learning process. Brainstorming is the process of solving a problem based on stimulating creative activity, developing search and research competencies, creativity and communication skills, and helping you master the skills of working in a group. The game method forces students to solve a variety of problems, contributing to the formation of appropriate types of speech activity. The problem method is based on real-life examples and involves students' independent formation of problem situations and collective search for their solution [2: 22].

The content and method of teaching English should meet the current interests and meet the needs of the student, that is, recreate the environment that is closest to real life. To do this, the English teacher should show more interest in the specialties of students, be aware of the main achievements in the relevant industries. It is necessary to constantly keep in touch with teachers of special disciplines to determine topical issues of future professions of students [4: 51].

The education system trains a specialist to work not only in the near future, but also in the rather long term. The detailed conditions and nature of these activities are difficult to predict. Therefore, the choice and justification of the content of education, in particular the

Позитивною рисою конструктивістського підходу є можливість студентів наблизитися до реальних життєвих ситуацій, "пережити" їх, користуючись іноземною мовою, та бути готовими спілкуватися англійською мовою в подібних ситуаціях у майбутньому [5: 57].

Обираючи ті чи інші підходи, викладач мусить дотримуватись певних критеріїв та ставити перед собою цілі, які будуть досягнуті, а саме: 1) аналіз мовних потреб студентів залежно від обраної спеціальності; 2) орієнтування на практичне використання мови; 3) націленість на навчання орієнтування в іншомовному матеріалі та в іншомовному середовищі; 4) навчання студентів вести бесіди на професійні теми та розробляти власні проекти [2: 21-22].

Ці цілі викладання повинні реалізуватися за допомогою низки прийомів, підходів та методів. Одним з найбільш ефективних підходів є комунікативний, який надає змогу впровадити в процес навчання такий прийом, як мозковий штурм (brainstorming), ігровий і проблемний метод. Мозковий штурм – це процес вирішення проблеми на основі стимулювання творчої активності, що розвиває пошуково-дослідницькі компетентності, креативність і комунікативні вміння, допомагає оволодіти навичками роботи в групі. Ігровий метод змушує студентів вирішувати різноманітні проблеми, сприяючи формуванню відповідних видів мовленнєвої діяльності. Проблемний метод базується на прикладах із життя й передбачає самостійне формування студентами проблемних ситуацій і колективний пошуку їх вирішення [2: 22].

Зміст і метод навчання англійської мови повинні відповідати актуальним інтересам та задовольняти потреби студента, тобто відтворювати оточення, найбільш наближене до реального життя. Для цього викладач англійської мови має виявляти більший інтерес до спеціальностей студентів, бути обізнаним в основних досягненнях у відповідних галузях. Необхідно постійно підтримувати зв'язок з викладачами спеціальних дисциплін для визначення актуальних питань майбутніх

study of English, should also perform some predictive function. This means that the teacher of each academic discipline should be guided by himself and orient students on the prospects of effective use of the acquired knowledge, skills and abilities in future activities, on the formation of their ability and internal need for constant self-study, self-education and self-improvement throughout active work [4: 51].

Conclusions and research perspectives. The main goal of teaching English in higher educational institutions is to form students' communicative competence, which is based on communicative approaches formed on the basis of language knowledge and skills. Of course, without the introduction of innovative teaching methods, the proper result cannot be achieved.

We must reorient the educational process to partnership, that is, to the cooperation of all participants in the educational process. Teaching a foreign language should be more active, not informative, because students learn languages more successfully through actions – speech and non – speech-and their integration. For students, training in the form of practical activities forms the basis of their true knowledge.

The communicative approach is largely aimed at the student. Its purpose is to interest them in learning the language by accumulating and expanding their knowledge and experience. It is also necessary to develop knowledge and skills on the methodology of teaching English, reveal the essence of the methods, principles and practice of a communicative approach to teaching English, and improve the practice of foreign language proficiency.

To achieve these goals, it is important to use active forms of work and innovative methods. The use of interactive methods in English classes will increase the level of students' motivation in learning English.

професій студентів [4: 51].

Система освіти готує фахівця для роботи не лише в найближчому майбутньому, а й у досить віддаленій перспективі. Детальні умови та характер цієї діяльності важко передбачити. Тому вибір і обґрунтування змісту освіти, зокрема вивчення англійської мови, повинні виконувати й деяку прогностичну функцію. Це означає, що викладач кожної навчальної дисципліни повинен орієнтуватися сам і орієнтувати студентів на перспективи ефективного використання здобутих знань, умінь і навичок у майбутній діяльності, на формування в них здатності й внутрішньої потреби в постійному самонавчанні, самовихованні та самовдосконаленні протягом усієї активної трудової діяльності [4: 51].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок.

Головна мета навчання англійської мови у закладах вищої освіти полягає у формуванні комунікативної компетентності студентів, базою для якої є комунікативні підходи, сформовані на основі мовних знань і навичок. Звичайно, без впровадження інноваційних методів навчання належного результату досягти неможливо.

Ми повинні переорієнтувати навчально-виховний процес на партнерський, тобто на співпрацю всіх учасників навчально-виховного процесу. Навчання іноземної мови має бути діяльнішим, а не інформативним, оскільки студенти успішніше вивчають мови через дії – мовленнєві і немовленнєві – та їх інтеграцію. Для студентів навчання у формі практичної діяльності складає основу їх справжніх знань.

Комунікативний підхід у значній мірі направлений на студента. Його мета полягає в тому, щоб зацікавити їх у вивченні мови через накопичення та розширення їх знань та досвіду. Необхідно також сформувані знання й уміння з методики викладання англійської мови, розкрити сутність методів, принципів і практики комунікативного підходу навчання англійській мові, удосконалити практику володіння іноземною мовою.

Перспективи подальших досліджень. Для досягнення цих цілей важливо використовувати активні форми роботи,

інноваційні методи. Використання інтерактивних методів на заняттях англійської мови дасть змогу підвищити рівень мотивації студентів у вивченні англійської мови.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Bilan, N. (2012). Komunikatyvnyi metod navchannia inozemnykh mov studentiv nemovnykh vyshchych navchalnykh zakladakh [Communicative method of teaching foreign languages to students of non-linguistic universities]. *Molod i rynek – Youth and the market*, 5, 149-153 [in Ukrainian].
2. Bilotserkovets, A. (2017). Novitni metody vykladannia inozemnoi movy za profesiinym spriamuvanniam u vyshchomu navchalnomu zakladi [New methods of teaching a foreign language in a professional direction in higher education institutions]. *Doslidzhennia ta vprovadzhennia v nachalni protses suchasnykh modelei vykladannia inozemnoi movy za fakhom – Research and implementation in the educational process of modern models of teaching a foreign language in the specialty: zb. materialiv vseukr. nauk.-prakt. internet konf. z pytan metodyky vykladannia inoz. movy* (Odesa, Ukraine, May 15, 2017). Odessa: National. I.I. Mechnikov University, 21-22 [in Ukrainian].
3. Dychkivska, I.M. (2004). *Innovatsiini pedahohichni tekhnolohii [Innovative pedagogical technologies]*. Kyiv: Akademvydav, 338-339 [in Ukrainian].
4. Honcharenko, T.E. (2010). Motyvatsiia vyvchennia inozemnoi movy yak sotsialna funktsiia osvity [Motivation of learning a foreign language as a social function of education]. *Teoriia i praktyka upravlinnia sotsialnyimi systemamy: filosofii, psykholohiia, pedahohika, sotsiolohiia – Theory and practice of managing social systems: philosophy, psychology, pedagogy, sociology*, 4, 47-55 [in Ukrainian].
5. Melnykova, T. (2014). Suchasni metody vykladannia inozemnykh mov. [Modern methods of teaching foreign languages]. *Linhvistychni ta linhvokulturolohichni aspekty navchannia inozemnykh studentiv u vyshchych navchalnykh zakladakh Ukrainy – Linguistic and linguoculturological aspects of teaching foreign students in higher educational institutions of Ukraine: materialy IV Vseukr. nauk.-prakt. konf.* (Dnipropetrovsk, April 24-25, 2014). Dnipropetrovsk, 57-59 [in Ukrainian].
6. Nikolaenko, O., & Ushata, T. (2009). Informatsiini ta komunikatsiini tekhnolohii modeliuвання protsesu navchannia inozemnoi movy u nemovnomu VNZ [Information and communication technologies of modeling the process of teaching a foreign language in a non-linguistic University]. *Naukovi pratsi. Serii: Pedahohika, psykholohiia i sotsiolohiia – Scientific works. Series: pedagogy, psychology and sociology*. Donetsk: DVNZ "DonNTU", vyp. 5 (155), chastyna I, 368 [in Ukrainian].
7. Osada, Z.O., & Matveenko, O.I. (2015). Suchasni metodyky ta tekhnolohii vykladannia inozemnykh mov u tekhnichnykh VNZ [Modern methods and technologies of teaching foreign languages in technical universities]. *Anhlistyka ta amerykanistyka – Anglistics and americanistics: zb. nauk. pr. / red. col.: A.I. Anisimova (hol. red.), T.M. Potnitseva (zast. hol. red.) ta in. Dnipro: LIRA, issue 12, 95-101 [in Ukrainian].*
8. Pasichnyk, O.O. (2019). Suchasni tekhnolohii navchannia yak zasib samorealizatsii studentiv v osvitnomu seredovyshchi ZVO [Modern technologies of training as a means of self-realization of students in the educational environment of the institutions of higher education]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Dragomanova. Serii 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy – Scientific journal of NPU named after M.P. Dragomanov. Series 5. Pedagogical Sciences: realities and prospects*, issue 69, 162-166 [in Ukrainian].
9. Toffler, E. (2000). *Tretia Khvyliia [The Third Wave]*. Kyiv: Vyd.dim "Vsesvit", 480 [in Ukrainian].

Received: November 15, 2022
Accepted: December 12, 2022